

Dosarul nr. 3r-46/22
2-21056198-01-3r-09022022
Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

D E C I Z I E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Frizarius-Com”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Frizarius-Com” împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul pe motiv că apelul motivat a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege,

c o n s t a t ă:

La data de 15 aprilie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată ”Frizarius-Com” a înaintat împotriva Primăriei mun. Chișinău acțiune în judecată, în ordinea contenciosului administrativ, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost respinsă drept neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 22 iulie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată ”Frizarius-Com” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, în sensul declarat (f.d. 93).

Ulterior, la data de 9 noiembrie 2021, apelanta Societatea cu Răspundere Limitată ”Frizarius-Com” a prezentat motivarea cererii de apel, solicitând și repunerea în termenul de prezentare a apelului motivat.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată ”Frizarius-Com” privind repunerea în termen a cererii de apel și declarat inadmisibil apelul Societății cu Răspundere Limitată ”Frizarius-Com” împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

La 10 decembrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată "Frizarius-Com" a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel (f.d.105-108).

În motivarea recursului, recurenta a indicat că a primit dispozitivul hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani pe 24 septembrie 2021, însă la materialele dosarului nu sunt probe care să confirme înștiințarea reprezentantului împuternicit cu privire la emiterea hotărârii motivate.

Invederează că, în perioada 28 septembrie – 5 octombrie 2021, reprezentantul său, juristul împuternicit prin procură, s-a aflat în staționar și după externare a continuat tratamentul, astfel încât s-a aflat în imposibilitate de a-și exercita obligațiile de serviciu, împrejurare ce a nu a depins de voința sa.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 30 noiembrie 2021.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 10 decembrie 2021, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată "Frizarius-Com" împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Pe 22 iulie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată "Frizarius-Com" a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, în sensul declarat (f.d. 93).

Ulterior, la data de 9 noiembrie 2021, apelanta a prezentat motivarea cererii de apel, solicitând și repunerea în termenul de prezentare a apelului motivat.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată "Frizarius-Com" privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a declarat inadmisibil apelul Societății cu Răspundere Limitată "Frizarius-Com" împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a constatat că apelanta nu a depus apelul conform dispozițiilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Conform art. 232 alin. (2) Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la data de 20 iulie 2021 (f.d. 75), iar hotărârea integrală a fost comunicată recurentei la 24 septembrie 2021.

Astfel, termenul de 30 zile acordat de lege pentru depunerea apelului motivat de către parte a expirat la data de 24 octombrie 2021, însă, fiind zi de duminică, ultima zi a devenit data de 25 octombrie 2021, zi de luni. Apelantul a prezentat motivarea cererii de apel la data de 09 noiembrie 2021, solicitând totodată și repunerea în termenul de depunere a motivării apelului.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că motivarea apelului a fost depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” în afara termenului stabilit de lege.

Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” a solicitat repunerea în termenul de apel, invocând că omiterea termenului de depunere a apelului motivat se datorează îmbolnăvirii reprezentantului său care era responsabil și împuternicit de a o reprezenta pe prezenta cauză.

Conform art. 237 alin.(1) Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit dispozițiilor art. 65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Având în vedere normele de drept enunțate, instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul invocat de Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” în susținerea cererii privind repunerea în termenul de apel.

Or, după cum a indicat și instanța de apel în încheierea recurată, pentru perioada 05 octombrie 2021 – 25 octombrie 2021, apelantul nu are argumente plauzibile și nu a prezentat careva dovezi confirmative că a fost bolnav în această perioadă.

În plus, societatea recurentă dispune de mijlocul procedural de a angaja sau contracta un alt reprezentant care să o reprezinte în instanțele naționale în cauzele aflate pe rol, întru respectarea termenelor procedurale și netergiversarea examinării acestora, în conformitate cu principiile respectării termenului rezonabil de examinare a cauzei și cel al celerității examinării cauzelor de contencios administrativ, stabilite de art. 38 Cod administrativ.

De asemenea, este neviabil argumentul recurenței privitor la faptul nenotificării reprezentantului său, deoarece prevederile art. 98 alin. (1) Cod administrativ invocate de recurentă nu obligă lucrătorul oficiului poștal să caute să înmâneze personal corespondența unei anume persoane fizice din cadrul persoanei juridice, fie acesta și reprezentantul său în cadrul procesului civil. Corespondența este înmînată personalului specializat cu recepționarea corespondenței al persoanei juridice. Notificarea ulterioară, pe interior, către persoanele responsabile, ține de competența și atribuțiile exclusive ale persoanei juridice însăși. Nici personalul oficiului poștal, nici instanța de judecată, nu au obligația identificării sau căutării unui angajat anume al persoanei juridice participante la proces. Cu atât mai mult cu cât, la caz, pretinsul reprezentant al Societății cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” a fost angajat de recurentă ulterior pronunțării dispozitivului hotărârii instanței de fond, iar date despre acesta lipseau la materialele dosarului.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procedurale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procedurale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” nu a depus diligența necesară în vederea exercitării în termen a căii de atac.

Prin urmare, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului depus de Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încălcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că, conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.

6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a respins just cererea privind repunerea în termenul de depunere a apelului motivat și a declarat inadmisibil apelul împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” împotriva încheierii din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com”.

Se menține încheierea din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată “Frizarius-Com” împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu